

SZEMÉLYES VÉLEMÉNY

Előljáróban – Személyes véleményt kértél vitaindító előadásodról. Szeretném előrebecsátani, hogy az esetleges véleménykülönbségek csupán véleményütközések, és semmiképpen sem szeretném, ha személyes sértésnek vennéd, és ezzel sérülne barátságunk, pontosabban baráti kapcsolatunk.

1. A történelmi hűség kedvéért

Azt írod, hogy nehéz a dolgod, mert magad sem éltél-élsz egyforma intenzitással a BOKOR vérkeringésében, de becsülettel átolvastál 2000-től minden struktúráról született írást, tanulmányt. Kiegészítésképpen röviden vázolnám Neked a 2000 előtti történéseket, azokat, amelyek az elmúlt és elmarasztalt évtizedre vonatkoznak. (A következők különféle orgánumban megjelentek, de a könnyebbség kedvért egybegyűjtve próbálom Eléd tární).

A *rendszer váltás évében (1989)* a 12. ág bejelentette, hogy nem kívánja magát képviseltetni a KV-ban. Ebben az évben fogalmazódott meg a gondolat, hogy a KV ugyanolyan „piramis” felépítésű, mint a diktatúra, ezért meg kell szüntetni a „piramist”, és helyette legyen „hálózat”.

Két évre rá (1991) a tizenhárom ágból hét ágban már kevesebb a létszám a szükséges 11 fő-nél, három ágban pedig, együtt sincs 11 csoportvezető. A javasolt átrendeződés (ágegyesülések) nem történtek meg.

1992-ben a KV megszüntette önmagát és javasolta, hogy a Gyökér vegye át a képviselést. A Gyökér nem szívesen vállalta föl ezt a feladatot. Helyette létrejött a „Negyedik Szombat Fórum”, amelyre az ágak képviselői kaptak meghívást. Erre a havi találkozóra még a Gyökérből is nehezen ment el valaki. KD ebben az évben már nem is készült. A Bokor ezzel eljutott oda, hogy nincsen olyan szerve, amely vállalná, hogy „összetartja a Bokrot”.

Ebben a végszükségben nagy erőfeszítések után jött össze *1993-ban, a „Reménység szigetén”* 31 alapközösség megbízottja, hogy eldöntsék, kell-e közös képviselő vagy sem? Ha igen, milyen legyen? Gúla? Háló? Három koncepció hangzott el: 1) Régi KV (Gyurka), 2) Parlamenti módszer: választmány, kongresszus (Bulka), 3) „Természetes közösségek” (Gyusza).

Éjszakába nyúló egyeztetés után született meg a döntés, amit a résztvevők egyhangúan elfogadtak: legyen egy horizontális és vertikális struktúra, vagyis horizontális feladatorientált hálózat, és vertikális pándúliás „gúla”.

Figyelmedbe ajánlom ennek a struktúrának kísértetiesen hasonló voltát az általad vázolthoz. Szó szerint idézem a „*Bokor Megbízottak találkozásáról*” szülő tájékoztatót:

„A találkozó résztvevői elfogadták a kulcsszót: feladatorientáltság! A közösség életéhez közös tevékenység kell. A feladatok fedjék le a Bokor tennivalóinak egészét. A feladatok „mozgatására” felelősök kellene. A kisközösségi, regionális és országos felelősöknek legyen együttműködési lehetőségük. A Bokor-egységnek és információáramoltatásnak legyen központi szerve.

A javaslatnak megfelelően a feladatokat evangéliumi eszményeink (adás, szolgálat, erőszakmentesség), kisközösségi gyakorlatunk (tanulás, imádság, barátság) és jelen társadalmi helyzetünk kihívásai (egység, ifjúság, ökológia, alternatív életforma, egyházreform, közélet, sajtó) határozzák meg. Az 1 + 12 feladatnak gazdája kell, hogy legyen az egyes csoportokban, az egyes régiókban és országosan is.

Az országos testületet alkotja:

1. Öregek Tanácsa (ÖT) 4 fő (egység, belső és külső kapcsolatok)
2. Ügyvivő Bizottság (ÜB) 5 fő (tanügy, lelkiesség, kohézió, sajtó, ifjúság)
3. Munkabizottságok 1-1 fő (szolgálat, szelídség, adás, alternatív életmód, ökológia, egyházreform, közélet).

A csoportok az egyes régiók küldöttein keresztül (kb. 18 fő) fél évente Bokor Tanács (BT) találkozót tartanak, évente pedig a munkacsoportok felelősei találkoznak, hogy az együttműködést és tapasztalatcserét biztosítsák.

Megjegyzendő, hogy az Öregek Tanácsa és az Ügyvivő Bizottság (ÜB) együtt alkotják a régi értelemben vett KV-t (képviseletet), akik havonta találkoznak. Az ÖT elnököt, az ÜB titkárt választ magának. Az ÖT egy tagja rész vesz az ÜB találkozón.

A továbbiakban Ágak helyett Régiókban gondolkodunk. A vidéki régiókat a területi elv alapján, a fővárosi régiókat pedig, személyhez kapcsolódás szerint különböztetjük meg. A találkozón ilyen javaslatok születtek: Vidék 10 régió: Győr, Pécs, Székesfehérvár, Tata, Vác, Debrecen, Pécel, Érd,

Szeded, Erdélyi meghívott). Budapest 8 régió: Ildi, Öcsi, Jóska, Barna, Hampel, Dombi, Ko.Laci, Andi utódja)

Az egyes munkabizottságok felelősei maguk hozhatják létre a maguk team-jét, országosan és regionálisan is. Fontos, hogy a felelősök lelkes és odaadó munkásai legyenek saját feladatuknak. A bizottságok „munkaköri leírását” is próbálták összeállítani a résztvevők.

Mit gondolsz, mi következett ezután?

A résztvevők azzal a tudattal mentek haza a Reménység szigetéről, hogy valami jót és nagyszerűt alkottak, megoldották a rendszerváltással bekövetkezett strukturális válságot.

(Tíz évvel később az egyik résztvevő ezt a találkozót a Bokor elleni puccsnak nevezte, mert szétverte a klasszikus Bokor struktúrát).

Két évvel a Reménység sziget után az 1995-ös KD-ban ezt olvashatod: „Az új struktúra nem hozott változást. Mégolyan jónak sem bizonyult, mint amit elhagytunk érdekében... Sok régió és munkacsoport meg sem alakult. Kivételektől eltekintve (pl. Ökocsoport), nem is működtek. Esetlegesen bizonyult a munkacsoport és régióvezető megjelenése a Bokor Tanácson. Az Ügyvivő Bizottság nem mutatott igényt arra, hogy a korábbi KV utódjaként tevékenykedve ellássa az információ áramoltatást és a szervezési ügyeket. A Bokor jövőjének tervezésével megbízott Öregek Tanácsa viszont nyakig merült az információs és szervezési ügyekbe. A bázis nem reagált a Tájékba került hírekre, kérdésekre, felhívásokra... Meg kell tehát kérdeznünk az alapközösségeket, hogy óhajtják-e, hogy a Bokornak legyen képviseleti struktúrája?”

Ezek után - sapienti sat – alapon be is fejezhetném mondókámat. Persze Te megjegyezheted, hogy a Te javaslatod nem ugyanez, meg aztán az akkori erőlködők szaktudás nélküli amatőrök voltak stb. Ez így is van.

A teljesség kedvéért azért szabadjon még a további évek történetét is leírnom.

1995 után úgyszólván lasszóval kellett KV-tagokat fogni. Évekig tartó érdektelenséget ezek a balekok próbálták áttörni. Így jött össze 1998-ban a KDT, újból lett KD az „Önértelmezés” és az „Év kérdésének” megtárgyalásával. 2000-ben a KV téma lekerült a napirendről, mert a „struktúra” szó már csaknem szitokszóvá vált.

2000-ben fontos ötlet merült fel, a Bokor Nagy Tábor (BNT) ötlete. Az attól kezdődő BNT-k megmutatták, hogy él a Bokor, amit a jelenlévők viszonylag nagy létszáma is jelez. 2003-tól hozzá lehetett kezdeni újra a Bokor struktúra és a Bokor profil újraélesztéséhez.

De az ezekről szóló híradásokat már Te is átböngészted, és magad is részese voltál (lásd Soproni BNT kétszer).

A történeti hűség kedvéért az elmúlt évtized KV-történetének összefoglalása végén szeretnék valamit leszögezni. Történethamisításnak gondolom és igazságtalan kritikának az olyan szóban és írásban megjelenő kijelentéseket, hogy a „veteránok” a rendszerváltáskor és azután sem csináltak semmit, és főleg, amit csináltak, azt is rosszul. Vagyis őket kiáltják ki bűnbakoknak. Mintha ők tették volna tönkre a Bokrot, és juttatták volna oda, ahova jutott. Az elmúlt évtized KV tagjainak nevében - kéretlenül ugyan - de ezt a vádat visszautasítom. A fentiek alapján merem állítani, hogy ők a Bokor történet válságos időszakában igenis mindent megtettek, amit megtehettek. Nem rajtuk múlt a bázison történt változás. A későbbi kívülről jövő vádaskodás kártékony. Egyik „veteránunk” (Ildi) halálos ágyán kijelentette, hogy többek között ezekbe a vádakba fog belepusztulni... Még csak azt kérdezném meg az új önjelölt prófétáktól, hogy ők hol voltak ebben az elmúlt 15 évben?! Mi jogon tapossák földbe azokat, akik dolgoztak, próbálták menteni a menthetőt?! (Robi, ez nem neked szól!)

2. A megújulási (világmegváltó) mozgalmakról

Nem csak a történelmet idézve, de érdemben is szeretnék hozzászólni írásodhoz.

Csupán a tapasztalatból szerzett ismereteim alapján próbálok kategóriákat felállítani és a világmegváltó törekvések típusait leírni.

1) Az egyik koncepció abból a tételből indul ki, hogy „jobb világ csak jobb emberekből lehetséges”. Ezért ők abban látják a „világmegváltás” lényegét, hogy a világnak azt a részét, amit ők maguk jelentenek, azt próbálják jobbá, egyre jobbá tenni. (Példa lehet talán Foucault abbe). Őket „kisugárzóknak”, vallásos terminológiával „szenteknek” lehetne nevezni.

2) A másik koncepció abból indul ki, hogy „az ember, társas lény”. Ezért miközben önmaga megjobbításán fáradozik, ebbe bele akarja vonni a társát (házasság-család) és társait is (barátság). Emberszabású közösségekben gondolja kifejteni a hatást tudatosan vagy öntudatlanul. Ők a „barátkozók” és méretüket tekintve „kisközösség” nevet adhatjuk nekik.

3) A következő hatásgyakorlók, akik tudatosan nagyobb körben gondolkodnak, ők a szövetségben (egyének, párok, családok, csoportok) szövetségében látják biztosítva a világ megjobbításáért való törekvésüket. Őket „szövetségekötőknek”, alakulatukat pedig „nagyközösségnek” vagy „szövetségnek” hívhatjuk.

4) Az újabb formáció lényege, hogy ne csak hasson, hanem tartósítsa is a hatást lehetőleg örök időkre. Szilárd szerkezetet próbál alkotni magának és a maga fajtájának. Regulát, jogrendet és erkölcskódexet gyárt, és hatásérvényesítő szerveket hoz létre. Ez utóbbiak a hatásérvényesítést bebiztosítandó vagy diktatórikus, vagy demokratikus berendezkedést hoznak létre. Ők az „intézményesülés hívei”, szervezetük az ilyen vagy olyan „intézmény” (szekta, szerzetesrend, egyház, állam)

5) Talán előbb kellene említenem azt a világmegváltó (vagy önmegváltó) formációt, amely anyagi alapokra akarja helyezni jövőjét. „Minden csak anyagi kérdés” – véli, és úgy gondolja, hogy pénz nélkül semmit sem lehet csinálni ezen a világon, de pénzalapokra építve a maga vállalkozását csodákra is képes a világban. Főleg akkor, ha kellő reklámot és propagandát fejt ki céljai elérése érdekében, amihez persze ismét csak pénz kell. Ők a „tőkehívő” vállalkozók és *média* mogulok, szervezetük pedig, a „CÉG”, a „VÁLLALAT”.

Melyik formáció ezek közül (vagy ezeken kívül) az, amelyik valóban a másik ember, az emberi közösség, vagy patetikusan az „emberiség” javát szolgálja? Melyik legyen a Bokor?

Személyes véleményem: Az első három híve vagyok, az utolsó kettőben nem bízom. „Kisugárzó”, „barátkozó”, „szövetkező” szeretnék lenni, nem kenyerem az „intézményesülés” és „cégesedés”.

3. Kapitalizált Bokor?

Annak idején a KV megbízásából levelet írtam Neked, hogy vállalj a Bokorban KV tagságot. Válaszodban ígérted, hogy vizsgáid után szívesen vállalod. Örömmel vettem a hírt, hogy a mostani KVT-n előadsz. Nagyon gondos és felkészült dolgozatod tartalma azonban nagyon meglepett.

Szándékos elismerésreméltó és nagyon egyetértetek velem. Legyen közös ügyünk a Bokor. Minden tagja legyen elkötelezett, felelősségvállaló és vegye ki részét a közteherviselésből. Legyenek konkrét célok, motiváció, legyen összefogás, feladatmegosztás, legyen élet a bázison. Azzal is egyetértetek, hogy legyenek régiók, és a régiók küldötteiből álljon a KV. A négy ill. két éves periódusokkal is egyetértetek. Csupán a „váltással” és az „új módszerekkel” nem értek egyet.

Indokolom a múltból és jelenből:

Történelmi ismereteim szerint a Jézus mozgalom valamiféle testvéri szövetségeként indult (Jn. 15, 12) és működött (Ap.csel. 2, 42). A tovább „fejlődése” rövidesen két fordulatot hozott: a páli és konstantini fordulatot.

Pál a jézusi erkölcsi megújulási mozgalomból vallást alkotott. Gyülekezeteibe maga nevezte ki az előljárókat. Antiochiai Ignációtól tudjuk, hogy már a századfordulón kialakult a vallási intézményi szerkezet. Az ősegyház diakónusaitól (karitás) és presbitereitől (tanító) átveszi az elsőbbséget az episzkoposz (vallási és anyagi felügyelő). A vallási gyülekezet (egyház) vezetője a püspök lett, aki képviseli, irányítja, ellenőrzi (adott esetben bünteti is) a híveket.

Konstantin után államvallás lesz a kereszténység (380). Trón és oltár összefonódik. Az államhatalomnak ideológiai támasza lesz az egyház, az egyháznak pedig, anyagi támogatója, fenntartója lesz az állam. A hívek tizede és adománya ugyanis nem elég egy országos vallási szervezet fenntartására. A konstantini fordulat a Hatalommal és Mammonnal kötött szövetkezés.

Köreinkben nem kell senkinek bizonyítani, hogy milyen kárt okozott Jézus vagy az Isten Országá vagy az Emberiség ügyének a jézusi erkölcsi megújulási mozgalom (testvéri közösségek) vallási szervezetté és államegyházzá „fejlődése”.

A *jelenből* is vannak érveim. A különféle társadalmi formációkat jól ismerjük. A rabszolgatartó társadalomtól a feudalizmuson és bolsevizmuson át egészen a kapitalizmusig. Tudjuk jól, hogy egy adott társadalmi rend, hatással van az abban élőkre. Ezt Jézus is tudta, amikor azt imádkozta: „Nem azt kérem (Atyám), hogy vedd el őket a világból, hanem hogy óvd meg őket a gonosztól. Hiszen nem e világból valók ők...” (Jn. 17, 16-17). Tapasztaljuk, hogy ránk tört az e világnak talán legveszélyesebb formája a maga pénzközpontúságával és kifinomult manipulációs technikájával. Elképzelhető, hogy mi, akik „alternatív társadalmat” akarunk létrehozni a világban, közben a Bokor életébe bevisszük a *pénzalapú és piacra építő* technikájú modellt?

Robikám, ezt Te sem gondold komolyan! Hisz Te magad megállapítod: „Bármelyik szervezeti modellt vizsgálom, hamar szembesülök azzal, hogy a BOKOR egészen más szerveződés”. Megújulási

folyamatról beszélsz, és azt írod: „A fejlődés közvetlen célja egy magasabb energiaszintű pályára való ugrás”. Biztosan nem gondolod, hogy egy páli fordulat (vallási intézményesülés), vagy egy konstantini fordulat (államkapitalista módszerek) hoznak majd minőségi ugrást, igazi fejlődést és megújulást.

4. Új jövőkép

Az intézményesülést (jogi személlyé válást) eddig elkerültük azzal, hogy sem az egyházi, sem az állami jogi elfogadást (bejegyzést) nem kértük. Így függetlenek tudtunk maradni mindkét hatalmi szervezettől.

Ugyanígy el kellene kerülnünk az általad felvázolt új jövőképben rejlő „tartalmi” váltást is.

Kijelented, hogy „az imaginációs látomás (ALAPÍTÓ által átadott kincs) üdvterve továbbra is a legfontosabb marad”. Ez alig hihető, mert az általad felvázolt strukturális váltásban fennáll a veszélye annak, hogy nemcsak a forma, de vele együtt a Bokor-tartalom is változik.

Megpróbálom bizonyítani. Ha valamit nem jól értettem írásodból, javíts ki!

Szerinted a Bokornak menedzsment típusú KV-ra van szüksége. A „legalkalmasabbság elvét” úgy kell érteni, hogy az a legalkalmasabb, aki menedzser típusú vezető. Ez az Idegen szavak szótára szerint, „menedzser = nagyobb (üzleti) vállalkozás megszervezésével és irányításával, különösen annak gazdasági vonatkozásaival foglalkozó szakember”. (*Veszély:* erkölcsi alkalmasság lecserélése „szakmai” alkalmasságra).

A *genetikai elvet* le kell váltani választási elvre. A közösségek is (!) és a régiók is két évre válasszanak vezetőt, akik nyilván menedzser típusú vezetők legyenek. (*Veszély:* leváltom az apámat-anyámat).

El kell vetni azt az erőltetett és lélektanilag sem elfogadható elvet, hogy *mindenki lehet közösségvezető*. (*Veszély:* a két kaszt kialakulása: csak tanítvány és csak tanító, hívő és pap).

Akció- felelősség és anyagi felelősség kell, mert csak azt értékeli az ember, amihez köze van. Ezért a Bokor és régió tagjait *meg kell győzni*, hogy felelősek az egész Bokorért. (*Veszély:* ha ezt maguktól és belülről nem tudják, külső agitációra sem fogják).

A régióknak feladata, hogy akcióterveket, projekteket dolgozzanak ki. Erre profi szakemberek készítsenek fel. (*Veszély:* jól el lehet játszogatni és időt lopni a vállalatoknál is utált projektkészítési technikákkal: problémafa, SWOT elemzés, logikai keretmátrix stb.).

A projekteket terjesszék fel a KV-hoz, a KV *véleményezze*: javítsa, bővítse, visszadobja, vagy dicsérje, támogassa, Bokor szintűvé nyilvánítsa azokat. (*Veszély:* bürokrácia, alá-fölrendeltségi viszony kialakulása).

A csak önkéntes munkára és áldozatos adományokra építve nem lehet a projekteket jól működtetni. *Tagdíj* kell, *pályázat*, civil szervezetek stb. (*Veszély:* a közösség elsősorban a pénzről fog szólni, végső soron egyházi és/vagy állami támogatásokra szorul és „júdáspénzért” építi majd az Isten Országát).

A KV legyen képviseleti, irányítói, ellenőrzői és értékelői joggal felruházva, a KV *fejének* pedig egyedül is legyen képviseleti, döntési, tárgyalási, aláírási joga. (*Veszély:* A püspökök testülete a pápával együtt, a pápa egyedül is tévedhetetlen és minden hatalom birtokosa...).

A KV legfontosabb és legsürgetőbb feladata, hogy a Bokrot kiemelje a *kizárhatóság és peremre szoríthatóság* helyzetéből. Nem játszhatjuk tovább a sértődött sündisznót. (*Veszély:* Legyünk már elismert és nagy tiszteletnek örvendő Bokor, amely felismeri az idők jeleit, és elismerést vív ki a világ nagyjai előtt. Elvégre nem lehet korszerűtlen és anakronisztikus. Ma Jézus is így cselekedne. Hiszen milyen jövője is lehet egy korunkbeli mezítlábas Jézus szervezetlen, jelentéktelen és perifériára szorult csapatának, mint amilyen ma a Bokor?!).

Megítélésem szerint a *vázolt struktúra veszélyezteti* az adás, szolgálat és szelídség eszményeit, elveti a szegénység, kicsiség és kiszolgáltatottság vállalásnak terhét és ezzel együtt leváltja a testvéri szeretetközösség struktúráját.

Végül nem számol a tényekkel.

A Bokor tagjainak *összlétszáma* a 2004-es KVT-n résztvevők nyilatkozatai alapján: 55 felnőtt csoport, 460 tag. Ha a dupláját veszem, akkor is csak 100 körüli közösség van, maximum 1000 taggal.

Leterheltségük: a tagok többnyire nagycsaládosok, az aktív felnőttek energiáját leszívja a kizsákmányoló munkahely, alig marad idő a közösségekre. (A projekteket mikor írják?)

Anyagi helyzetük nagyon változó és bizonytalan. (Nácira mennyi tagdíjat kellene kivetni?)

A csoportok *diaszpórában* élnek. (Az útiköltséget ki fizetné?)

Tessék kapitalista Bokrot építeni egy „kisdéd nyájjal”, egy kizsigerelt első, második és harmadik generációs tagsággal. Tessék kivetni a tizedet minden bokortagra kötelezően és a befolyt összegből fizetni a „működési, és a projektműködtetéshez szükséges költségeket”. Talán ha minden tag ott hagyná a munkahelyét, és a *Bokor profitorientált Céggé*, Nagyvállalattá alakulna és tagjai fizetett alkalmazottakként csak projekteket gyártana és kivitelezne, így, de csak így működhetne profi módon ez az elképzelt szervezet. Ehhez azonban igencsak meggondolandó, hogy feladjuk „gógünket”, és alázatosan kopogtassunk a Prímás úr várhegyi kapuján, vagy valamelyik párt szolgáljaként az éppen trónon ülő Állam Bácsi ajtaján.

Befejezésként

Nagyon sajnálom, hogy ezzel az írással talán veszélyeztettem a köztünk lévő jó viszonyt. De remélem, hogy nem értesz félre. Ha pedig én félreértettem volna valamit írásodból, azt kérek, igazítsd ki. Biztos vagyok benne, hogy mindezekben mindnyájunkat egy cél vezet: *Közös ügyünk – a BOKOR!*